

"İçtihat Metni"

Taraflar arasındaki "maddi ve manevi tazminat" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul Anadolu 21.Asliye Hukuk Mahkemesi (Kapatılan Kadıköy 5.Asliye Hukuk) Mahkemesince davanın yargı yolu bakımından görevsizliğine dair verilen 06.05.2011 gün ve 2011/199 E-2011/126 K. sayılı kararın incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 13.Hukuk Dairesinin 15.02.2013 gün ve 2012/17210 E-2013/3590 K. Sayılı ilamıyla;

(...Davacı; davalı Y.. H..nde görev yapan Üroloji Profesörü tarafından ameliyat edildiğini ancak bu ameliyat neticesinde böbreğinin bir kısmını kaybettiğini şiddetli ağrılar çekerek evde yatmak zorunda kaldığını, 6 ay boyunca çalışmadığını, bu duruma yapılan yanlış tedavinin neden olduğunu belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik 1.000,00 TL maddi tazminat ile, manevi tazminat olarak 300.000,00 TL'nin olay tarihinden itibaren işleyecek en yüksek ticari faiz ile birlikte davalı hastaneden tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, yargı yolu noktasında davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece davalı Üniversitenin 2809 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu hükümleri uyarınca kamu tüzel kişisi olup kamu hizmeti sunduğu, bu nedenle hizmet kusuru niteliğindeki eylemi sonucu meydana gelen zarardan dolayı idari yargının görevli olduğu gerekçesi ile yargı yolu bakımından mahkemenin görevsizliğine karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Taraflar arasındaki ilişki vekalet sözleşmesi olup, eldeki dava, hakkındaki dosyası tefrik edilen davalı doktorun vekalet sözleşmesinden kaynaklanan özen borcuna aykırılık olgusuna dayanmaktadır. Davada, taraflar arasında kamu hukukundan kaynaklanan ve idari yargıda görülmesi gereken idari bir işlem veya hizmet söz konusu değildir. Bu nedenle somut olayda, özel hukuk hükümlerinin uygulanması gerekli olup, davanın adli yargı yeri mahkemelerinde görülmesi gerekir. O halde mahkemece işin esası incelenerek sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırıdır...) gerekçesiyle Karar bozularak dosya yerine geri çevrilmekte, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Davacı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Dava; yanlış tedavi nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemenin, idari yargının görevli olduğu gerekçesi ile yargı yolu bakımından dava dilekçesinin reddine dair verdiği karar davacı vekilinin temyizi üzerine, Özel Dairece, yukarıda yazılı gerekçeyle bozulmuş; yerel mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Direnme kararını, davacı vekili temyiz etmiştir.

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; davalı vakıf üniversitesi hastanesinde verilen tedavi hizmetinden zarar gördüğü iddiasıyla açılan eldeki davanın adli yargı yerinde mi yoksa idari yargı yerinde mi görülmesi gerektiği noktasında toplanmaktadır.

Anayasanın 130.maddesinin 2.fikrasında, kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabileceği belirtildikten sonra; aynı maddenin son fıkrasında, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının mali ve idari konular dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi olduğu kurala bağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3/c maddesinde, vakıflar tarafından yüksek öğretim kurumu açılabileceği kabul edilmiş, aynı maddenin (d) bendinde, ayırım yapılmaksızın, üniversitelerin kamu tüzel kişiliğine sahip oldukları belirtilmiştir. Anılan Kanun'un 5/f maddesinde, üniversitelerin kalkınma plan ve programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim

Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulacağı belirtilmiş olup; aynı Kanun'un 7/d maddesinde, Devlet kalkınma planlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesi içinde, yeni üniversite kurulmasına ve gerektiğinde birleştirilmesine ilişkin öneri ve görüşlerin Milli Eğitim Bakanlığına sunulması, bir üniversite içinde fakülte, enstitü ve yüksekokul açılmasına, birleştirilmesi veya kapatılması ile ilgili olarak doğrudan veya üniversitelerden gelecek önerilere dayalı kararlar almak ve gereği için Milli Eğitim Bakanlığına sunmak Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır. Anılan Kanun'un Ek 2.maddesinde, vakıfların kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla yükseköğretim kurumları kurabilecekleri düzenlenmiş olup; Ek 6.maddesinde, kurulacak yükseköğretim kurumunun, vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olacağı; Ek 15.maddesinde, vakıf tüzelkişiliğinin herhangi bir şekilde nihayete ermesi halinde, vakıf yükseköğretim kurumu tüzelkişiliğinin devam edeceği ve vakıf tarafından yükseköğretim kurumu tüzelkişiliğine tahsis edilen her türlü taşınır ve taşınmaz mal, araç-gereç, malzeme, para ve ekonomik değeri olan hakların yükseköğretim kurumunun mülkiyetine geçeceği, bu durumda vakıf yükseköğretim kurumu mütevelli heyeti üyeleri ile yükseköğretim kurumu yöneticilerinin seçilmesi yetkisinin, Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğüne bir başka vakfa devredileceği, vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyetlerinin durdurulması halinde durdurulma süresince, kapatılması halinde ise temelli olarak, kurumun idaresinin Yükseköğretim Kurulunca eğitim ve öğretimi sürdürmek veya tamamlamak üzere uygun bir Devlet yükseköğretim kurumunun vesayetine verileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek maddelerinde, vakıflar tarafından kurulan üniversitelerin kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kuruldukları hükme bağlanmış olup; Ek 39.maddesinde, İstanbul'da "İstanbul Eğitim ve Kültür Vakfı" tarafından 2547 sayılı Kanunun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzelkişiliğini haiz "Yeditepe Üniversitesi" adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulduğu; bu üniversitenin, rektörlüğe bağlı olarak; a) Tıp Fakültesi, b) Hukuk Fakültesi,...oluştugu belirtilmiştir. Ayrıca vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarına Yükseköğretim Kurulu kararı ile "Üniversite" adı verilebileceğini düzenleyen 3589 sayılı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 3.maddesinin, Anayasasının 6, 123 ve 130.maddelerine aykırı olduğu savıyla açılan iptal davasında, Anayasa Mahkemesince verilen 30.5.1990 gün ve E:1990/2, K:1990/10 sayılı kararda vakıf üniversitelerinin kamu tüzel kişiliğini haiz oldukları belirlenmiştir.

Görüldüğü üzere, vakıf üniversiteleri, kazanç amacı olmamak şartı ile mali ve idari konular dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi olarak Yükseköğretim Kurulunun görüş ve önerisi üzerine kanunla, tüzelkişiliği haiz olmak üzere kurulmakta olup; bu tüzel kişiliğin de, gerek 2809 sayılı Kanun hükümleri ve gerekse Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca kamu tüzel kişiliği niteliğinde olduğu tartışmasızdır. İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin yönetim yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden bir tanesidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı; faaliyet konuları ise, kamu hizmetidir.

Bu haliyle kamu tüzel kişisi olarak kanunla kuruldukları ve kamu hizmeti sundukları tartışmasız olan vakıf üniversitelerinin hastanelerinin, Devlet üniversiteleri hastanelerinden farklı tutulması hukuken olanaksızdır. Bu bağlamda, sağlık hizmetinin sunulmasından kaynaklanan zararların da, tazmin sorumluluğunun doğup doğmadığının, idari yargı yerince hizmet kusuru ilkesi kapsamında incelenerek karar verilmesi gerekir. Bu durumda, Yeditepe Üniversitesi Hastanesinde tedavi gören davacının yanlış tedavi sonucu zarar gördüğünden bahisle uğranılan zarar karşılığı maddi ve manevi tazminatın ödenmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün idari yargının görevinde bulunması nedeniyle, adli yargının görevine girmediği gerekçesiyle dava dilekçesinin görev yönünden reddi yolunda verilen temyiz konu mahkeme kararı isabetlidir.

Hal böyle olunca; yerel mahkemece, aynı gerekçelerle Özel Daire bozma kararına karşı, önceki kararda direnilmiş olması usul ve yasaya uygundur. Bu nedenle direnme kararı onanmalıdır.

S O N U Ç : Davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile, direnme kararının yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı ONANMASINA, gerekli temyiz ilam harcı peşin alınmış olduğundan başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 13.05.2015 gününde oybirliği ile karar verildi.

KAYNAK: <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/>